

HÉTFŐI HIRADÓ

FÜGGETLEN TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Deák Ferenc-utca 4. sz.
Telefon szám: 364.
Megjelenik minden hétfőn és ünnepnap után.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
LONGI A. ISTVÁN.

Előfizetési ára:
Egész évre, házhoz hordva 6 K. — Fél évre 3 K.
Negyed évre 1 K. 50 fillér.

MI UJSÁG?

Elhallgatott riportok.

A kolozsvári „urningok“ szövetkezete.

Bajok az Egyetemi Körben.

Tanári brutálítás a ref. collegiumban.

Berki Lili az ügyészségen.

Szökés párosan.

Iskolák a bűn szomszédságában.

Panaszok a Kis-temető öréről.

A kártya.

Válni akar egy kolozsvári papushős.

Legfrissebb hírek.

A H É T.

Színház. Irodalom.

Kire szavazzunk?

Zászlót bontunk. A választás napja előtt állunk. Kolozsvár törvényhatósági bizottságának tagválasztása előtt, melytől még csak napok választanak el, és a város polgárságának kebelében magindul a harc, a küzdelem a városatyai mandátumért.

Polgártársak! Kolozsvár város törvényhatósági bizottságát újjá kell teremteni! A gyenge, beteg, öreg és örökké álmos közösségbe új életet kell teremteni. Emberekre van szükségünk, bátor, szókimondó, lelkesedni, cselekedni, áldozni tudó emberekre, kik oda fenn, az öreg városház termében elmerik mondani meggyőződésüket s kivívni tudják azt, mit Kolozsvár kulturális fejlődése megkíván. Polgártársak! A mostani városatyai választás, döntő lépés városunk jólétének érdekében. Vigyáznunk kell tehát, hogy ígéretet, hazug jelszavak, meleg kézzorítások ne tántorítsanak el attól a hittől, melyet saját érdekünk számára tartogatunk. Ép ezért a közösségnek olyan emberekre van szüksége, kik az egész, józanul gondolkodó polgárság érdekét viszik magukkal a közgyűlésekbe. Iparos emberre van szükség oda fenn a közgyűlési teremben. Iparos emberre, olyanra, ki erős és szilárd jellemmel, becsületes munkával és lelkesedni tudó becsvággyal tud küzdeni a helyi magyaripar megvédésének, előmozdításának és pártolásának az érdekében. Polgártársak! Szavazzatok iparosra! de olyan embert válasszatok, ki nem tud klikkek előtt meghajolni, ki nem hiúságból, vagy becsvágyból keresi föl szavazó protekciót, hogy aztán azzal a megnyert városatyai méltóságát önző céljainak a kivitelére, vignetta gyanánt ragassza és fitogtassa. Emberre szavazzatok hát. Emberre, még pedig iparosemberre, kinek nemcsak ember a neve, hanem az is tud lenni a tett terén. Ilyen pedig kevés van, de meg kell ezeket látni. A mi véleményünk szerint, mint szavazati többségre érdemes, és a közösségben méltó elfoglalható iparos ember **Domján Péter** és **Adorján János**, kik hosszú évek óta becsületes munkával és kitüntető szorgalommal szereztek büszke hırnevet a kolozsvári iparnak. Tehát, ha választásra kerül a sor, ne felejtse el egy iparos sem zászlót bontani e két ember mellett, kik bizonyára meg fogják érdemelni azt a mondátumot, amit kerületük polgárságának a bizalma tett le kezükbe.

Józsa M. szűcsmester
Kolozsvárt,
Jókai-u. 2. (New-York szállodával szemben.)

Ajánlja saját készítményű szőrme-árút.
Hölgyek részére nyakdíszek, boák és muffok
stb. izléses, divatos kivitelben. Uraknak bun-
dák, lábzsákok. Elvállalom minden szűcsmun-
kába vágó munka elkészítését jó munka, pon-
tos, szolid kiszolgálás és olcsó árak mellett.

BAJOK

az egyetemi körben.

*

Ujabb forrongások.

*

Mit szól a rector?

*

Az Egyetemi Körben újabb zavarok vannak. Csak nem rég tettük szóvá, hogy az Egyetemi Körnek be kell csukni a kapuját, mert az ifjuság odabenn az összeférhetetlenség jegyében olyan dolgokat művel, mely semmi esetre sem válik előnyére a Körnek. Ma már újabb híreket kaptunk, melyek megint csak arról tanuskodnak, hogy az Egyetemi körben a rend helyreállhatatlan. Legtöbb hiba a pénztár körül forog, mely óriási visszaélésekkel vádolja a vezetőséget. — A pénztár ugyanis — üres. A pénz, mi kevés is volt benne, eltűnt, elvitték, felpezsgőzték, elűnnepték. Most a hiányzó összeg pótolhatatlan, mert nincs gazdája. Nem akar gazdája lenni.

A napokban nézeteltérés is volt e felett és a mint hallottuk, súlyos pofok is csattantak el, a mik azonban zárt ajtó mögött történtek és így — titoknak is maradt.

Ezek után csak Ujvári Jánost sajnálhatjuk, kinek igazságszerető és minden szépért lelkesedni tudó lelkét volt alkalmunk egy nehányszor megismerni és ép ezért gondoljuk, hogy ez a Kör csak neki háládatlan és nem elnöksége alá való. Különbben egy pár illetékes ember előtt, a rector oda nyilatkozott, hogy a Körben szigorú vizsgálatot fog tartani s ha jónak látja, a Kört be is csukalja, mert csak így érheti el a béke föltétlen helyreállítását s a mindinkább fölhangzó vádakat elhallgattatását. Ugyancsak új szavazást rendelt el a rector. Ehhez is volna hozzászólásunk, mert teljesen indokolatlanul történt. Egyébként várunk vele, de mindenestre bővebben fogunk foglalkozni ezzel is.

Tanári brutalitás a ref. collegiumban.

Panaszkodnak a növendékek.

Marczi úr kegyetlenkedik.

*

A collégiumok falai közé alig nyerhet bepillantást idegen személy. A növendék nem beszél. Nem mer. Fél. A tanárok? Ezek már épenséggel nem vizik nyilvánosság elé azt, ami leginkább a maguk érdekében szerefnének eltitkolni. Így aztán alig szívárogi ki valami, ha csak

nem akad a felsőbb osztályu növendékek között egy elkeseredett, ki aztán panaszaiival felmeri keresni a nyilvánosság képviselőjét: a sajtót.

A napokban egy pár ilyen elkeseredett diáktól hozott nekünk levelet a posta. A levelek írói csunya világitásba helyezik a református collegiumban folyó paedagogiai viszonyokat s elkeseredetten panaszkodnak egy Marczi Béla nevű helyettes tanárra, ki jelenleg a Budapestre távozott Wass Béla tanár helyét tölti be.

Marczi h.-tanár kegyetlenkedéseinek és gorombaságainak egész sorát foglalják magukban a panaszos levelek. Mi utána jártunk és meggyőződünk arról, hogy a vádak nem alaptalanok. — Hogy Marczi Béla korántsem tartja szem előtt a tanár és növendék között fennálló intellektust. Tulzó leckeadással kinezza őket és nem törődik azzal, hogy tanítványai az amugy is tulhalmozott tantárgyakból alig készülhetnek el.

Marczi személyével mi már nem foglalkozunk többet. Az összes panaszokat csak regisztráltuk s azzal lezární igyekszünk ezt az ügyet. Csak azt kívánjuk ehhez megjegyezni, hogy bizony szomorú dolog az, ha a collegiumokban mindjohban elharapózzik és divattá válik a segéd-tanárok féktelensége, gőgös és durva hatalmi ténykedése és felsőbbbségét éreztető szubjektivitása, melyek csak kiéiesítik és tiszteletlenné teszik azt a régi köteléket, mely a szeretet címén a tanárokat a növendékekkel összefűzi.

Elhallgatott
riportok.

VII.

A kolozsvári urningok szövetkezete.

*

Székely Vladimir, a budapesti rendőrség sajtóirodájának főnöke, a napokban, az ismeretes fürdőbotrányokkal kapcsolatosan egy kis füzetet bocsátott ki, amelyben hű részletelességgel ismerteti a fővárosi urningok szövetkezetét. Urningoknak hívják ugyanis azokat az ener-vált ifjú és vén férfiakat, kik perverz hajlamuknál fogva beteges fajtalanásra ragadtatják magukat és kicsapongásaikkal megfertőzik a társadalmi élet tisztaságát. Székely ebben a füzetben, említést tesz a vidékről is, köztük megemlítve Kolozsvárt, hol ennek a fővárosi szövetkezetnek egy fiókszövetkezete áll fönn, ugyancsak hasonló beteg

emberekből alakulva. Nem kis leplelést csinálunk, ha megírjuk, hogy erről a szövetkezetről mi is tudunk. Hogy ennek a szövetkezetnek a hire a fővárosba is eljutott, ennek csak az az oka, hogy a tagok többször lakáshelyüket változtatták és így, az itten szerzett tapasztalataikat magukkal vitték és azt értékesítették. A jelenleg Kolozsvárt működő urningok szövetkezete, épen nem csinál nagy titkot üzelmeiből. A tagok szabadon érintkeznek egymással és lehetőleg csöndes, félre eső utcák házaiban tartják randevójukat, hol zavartalanul pásztorórázhatnak. — Ezek az urak, képviselve vannak minden kasztból. Van közöttük kereskedő, táncmester, pincér, szabó, irnok, ügyvéd stb., kik a legbarátságosabb egyetértéssel osszák meg a földi üdvösséget. Talán tud is róluk valamit a hatóság. De talán nem is bánja. Miért is. Kár volna megzavarni ezeket az idylleket. Ennek dacára mi még irni fogunk róluk.

Szökés párosan...

Kora gyermekségétől más kenyereit ette Balázs Judit. Mint kis leány már sanyaru sorsban volt Gyaluban, hol gyermekek mellett szolgált.

Hova-tovább magasabb vágyai támadtak s előbb a mindenesi, majd szobaleányi állásba küzdötte föl magát. Hoszszasan töprengelt magában a jobb sorsra érdemes szobacica, mint fordíthatna egyet szánandó helyzetén.

Nem volt mentő gondolata, míg a kegyes Ég utjába nem vitte Dereczki Antalt, ki szint' el volt telve e világ gyűlöletével s a szebb jövőbe vetett rajongó hittel.

Nem kellett sok szó, nem sok üres beszéd; a két rokonlélek, a két sajtó kebel hamar átértette, hogy ezentul sorsuk együvé van kötve. A tervet követte a tett.

Ma reggelre Balázs Judit, miután ellátta magát egy kis pénzmaggal s a közelben megtartandó nászra kelengyével, otthagya a kárhozat tanyáját: asszonyának házat... eltűnt hű lovagjával: Dereczki Antallal.

Minthogy az előírások szerint minden esküvőhez tanuk is kellenek, a figyelmes rendőrség két rendőrt bizott meg a kedves köteleesség teljesítésével, kik a legnagyobb buzgósággal keresik az emberiség két vértanuját, kiknek azonban remélhetőleg nem lesz szükségük tanukra, hanem azok nélkül is egybekelnek. Ha...?

A kártya.

Egy pár hét óta újra aktuális témává vált a kártya. A kártya, mely örökös hatalomként a társadalom nyakán ül és emberek sorsa felett ítélkezik. De hát mi is az a kártya? — Nem lehet azt üldözni, megsemmisíteni, elpusztítani? Hát oly gyenge és gyáva a törvény, a mindenható paragrafus, hogy nem lehet azzal az a kártya szót végkép törölni az emberek életéből? Nem bizony. A kártya nagy ur és nagy urnak, nagy ur a barátja. Ki meri bántani? Hiszen mindenki — többnyire — rabja a kártya szenvedélynek. Felülről — lefelé. A méltóságos urtól a napszámosig. S hogy ez így van, épen ezért hatalom, rendíthetetlen hatalom a kártya, melynek aztán természetesen megvannak a protezsáltjai is — a kávések. — Mert ezek huzzák aztán a kártya hatalmából a hasznot. Élelmes zsoldosai ezek az emberek szenvedélyeinek és a kártya révén minden nap felhajtják maguknak azt a jövedelmet, a mit a balga játékosok veszekedve, gyötrőve és idegeskedve, a kerek zöldasztal körül egymás között elvesztenek.

Kolozsvárt a legjobb talaja van a kártyajátéknak. Zavartalanul üzik a fosztogatást majdnem minden kávéházban s szinte rendszeres foglalkozást nyújt egy pár ügyes kezű fiatalembernek a kártya. A kártyát különösen nálunk nem is üldözik? Ki is? A hatóság gyenge reája, mert fél, hogy olyan helyre nyit be, hol felebbvalóját találja a tiltott szerencse játék asztalánál. Tehát nem reszkirozza a bőrét. A sajtó? Nó csak próbálja meg! Lebunkozzák, inzultálják és szidják. — Persze, mert bemer tolakodni olyan helyre, hol kicsi és nagy kaliberű existenciák, a rejtett kárpit mögött lehetőleg inkognitó szerelik ezt a rut játékot üzni. — Legjobb tehát hallgatni. Csak aztán vajjon mit szól a hatóság akkor, ha oly sűrűn megisméllődnek a kártyafosztás panaszai és ha egy betörésen ért szerencsétlen iparos azt vágja a bíró szemébe, hogy mindezt a kártyáért tette. Lopott, mert kártyázott és kártyázott, mert szabad kártyázni. Mert persze, hogy szabad. A főtér minden kávéházában. Nyíltan, szemtelenül és merészen. Mert ha nem volna szabad, no hát akkor Bagosi postatiszt se lopott volna és Cément szabó mester sem ülné most a börtönben.

Berki Lili az ügyészségen.

A felmentett „Erdélyi Bakter“.

*

Megírta a Hétfői Híradó, hogy Berki Lili és Janovics Jenő, a Kolozsvárt megjelenő »Erdélyi Bakter« című élclap ellen rágalmazási és becsületsértési pert indítottak. A megsértett primadonna összesen tizenhat esetben emelt vádat a szókimondó élclap szerkesztője ellen, a mely vádak az azonban a kir. ügyészség, egy most kézbesített határozatában elejtette és mindössze egy esetben tartotta fenn.

Az ügyészség azzal indokolta a vádak elejtését, hogy a Berki Lili-ről szóló cikkek és élcek nem tartalmaznak inkrimináló kijelentéseket s azok nem sértő tendenciával íródtak csupán, ártatlan viccet szolgáltatottak a nyilvánosságnak. Ilyenformán tehát a várvavárt és szenzációs-nak ígérkezett tárgyalás elmaradt. Berki Lili vádoló aktái visszakerülnek az ügyészségtől s ezzel az ügy napirendre térül. Az »Erdélyi Bakter« pedig bizonyára eléggé lovagias lesz abban, hogy ezentul nem fogja világító lámpájával a bosszura vágyó primadonna intim kuliszatitkait kutatni.

PANASZOK a köztemető őre ellen.

Halottak és hozzátartozóik.

*

A napokban benn járt a szerkesztőségünkben egy öreg uriember. Panasszal jött, nagy panasszal, melyek a kolozsvári köztemető őrét illetik. Arról panaszolt ugyanis a látogató, hogy a temetőőr korántsem ápolja úgy a gondjára bízott sirokat, mint ahogy kellene.

— Többször megfigyeltem — mondotta a panaszos, — hogy a sirokra rakott koszorúk, mielőtt elhervadnának, eltűnnek a helyükről és csak azért, hogy idővel felfrissítve, átalakítva, jó pénzért más sirokra vándoroljanak át. Egyszer megfigyeltem egy elhagyatott sir kőoszlopát. A sarkó feldőlt, senki fel nem állította. Lassan aztán arább és arább került a sirtól, majd láthatatlan kezek bozótot raktak rá, míg aztán egy szép napon a sarkó — eltűnt. Hogy ki vitte el, hová lett? Nem tudom... A nyáron történt, hogy amint megfigyeltem, talán a temetőpásztor cselédjei lehettek, a sarkertekben termő gyümölcsöt, eladásra vitték a piacra, hol a mitsem sejtő közön-

ség, gyanútlanul vásárolta a sirdombon termelt almákat és körtéket.

Nem folytatjuk tovább. A panaszt meghallgattuk és szavait a nyilvánosság elé hoztuk. Ha valakinek érdekében áll, járjon utána. A temetőpásztornak pedig mindenesetre figyelmébe ajánljuk, hogy okot lehetőleg ne szolgáltatson ezekre a panaszokra.

Válni akar egy kolozsvári papushős.

Akit nem szeret az asszony.

*

Egy papuscormány alatt nyögő, meggyötört, szálnalmas férj siralmas hangú válókeresetet adott be ügyvédje útján a kolozsvári törvényszékhez. Arra kéri a törvényszéket, hogy bontsa fel a nejével kötött házasságot, mert az az életközösség, amit feleségével folytat, csupán szatirája a házasesletnek. Az asszony soha sincs otthon, — mondja a keresetében — nem törődik velem semmit sem, mással kell mosatnom és házasember létemre máshonnan kell az ennivalót beszereznem. Ez még mind hagyján volna ugyan, de a legnagyobb baj az, hogy mikor hébe-hóba haza jön és én jó szívvvel, elfelejtve minden bosszúságot, feléje közeledek, eltaszit magától. Ha meg akarom csókolni, harap; ha megakarom ölelni, rug; sőt még pofon is szokott vágni. Ez azonban nem jelenti azt, hogy nem szereti a férfinemet, sőt nagyon is szereti, csak hogy ebbeli kedvteléseit házon kívül elégti ki. Már a lakodalmunk előestéjén rajtacsíptem, hogy egy idegen férfi ölben ült és csókolgatta. De megbocsátottam neki. A helyzet azonban nem változott meg azóta sem és én megeléglve ezt a — csak papirososon levő — házasesletet, kérem a házasság felbontását. — Így szól a kereset. És ha a benne elmondottak megfelelnek a valóságnak, akkor a törvényszék bizonyára megszabadítja a szálnalmas férjet a hymen rózsaláncaitól.

Suffragettek.

Jelenet a miniszter és suffragett között.

(Azok után az arcképek után, melyek a londoni lapokban megjelentek)

Suffragett (kezében korbáccsal): Hallja, ismer ön engem?

Miniszter: Várjon csak!... Nagyon ismerős. Ön, ugy-e, Jack, a senki?

Suffragett: Rosszul tudja.

Miniszter: Hopp, meg van! Ön Stauffacher Verner.

Suffragett: Rossz...

Hová siet kedves Nagysád??

Gross Károly

női és leányka felöltő-árúházába, ahol nagyon olcsón
szerezhetem be az őszi és téli felöltőket magamnak.

Miniszter: Ön a makkfelső.
Suffragett: Egész rossz.
Miniszter: Ön a „Bridgebroadge“ bajuszpedrő diadala.
Suffragett: Not at all.
Miniszter: Csak nem gróf Batthyany Tivadar, a szakállkirály?
Suffragett: Rossz...
Miniszter: Ahá! A canterbury főrabbihoz van szerencsém.
Suffragett: Egész rossz.
Miniszter: Ön a férfiaság gipsz-szobra.
Suffragett: Egész más.
Miniszter: Hát ki ön?
Suffragett: Nő vagyok; une femme; a women; eine Frau; una Signora; mulier.
Miniszter: Ahá, már tudom! — Ön Ubrik Borbála, ön Medusa, ön Borgia Lukrécia, — ön Haverda Mária.
Suffragett: Nem. Én az örök nőieség vagyok, a női gyöngédség, a báj, a női védtelenség...
Miniszter: Akkor pardon, sietős dolgom van! —
 (Elkezd futni, a nő korbáccsal feléje csapva utána).

BÜNFÉSZKEK

a collegiumok tövében.

Séták a városban.

A hatóság figyelmébe.

*

Csodálatos, hogy mindig nekünk kell megtudnunk olyan dolgokat, melyeket senki sem lát meg, vagy nem akar meglátni. A napokban ugyanis lapunk egyik munkatársa egy hatalmas körsétát tett a városban, különös dolgokat tapasztalt. Mielőtt azonban egy terjedelmes cik sorozatban beszámolna impresszióiról, legelső sorban egy nagyon fontos körülményre siet felhívni a hatóságot.

Munkatársunk ugyanis meglepően tapasztalta, hogy legtöbb egészségi lappal ellátott és fizetett szerelmet közvetítő nő, leginkább abban az utcában tartja lakását, hol — iskola van. A Brassai-utcában, közvetlen az unitárius collegium hátmögött, csekély három ilyen nőnek van elégans *utára* nyíló butorozott szobája. A kereskedelmi akadémia mellett, az óvárbán négy kerítőnő lakik, kik esténkit egész nyíltan tárgyalják le üzletüket a növényekkel. Már nem is beszélünk a Petőfi és Farkas utcákról, hol tudvalevő, hogy két nagy iskola van és ugyancsak e helyen összpontosul Kolozsvár legtöbb kerítőnője s e kerületben lakik a legtöbb kasszirő.

Szóval nem csodálatos az, hogy erre soha sem gondolt a hatóság és az ifjuság erkölcsi érdekének a szemmel tartásával nem igyekezik egy külön és távol eső kerületre szorítani e könnyűvérű hölgyek lakáshelyeit.

De talán most, soraink visszhangra találnak de főleg célra vezetnek, mielőtt más hangokat pendítenénk meg.

A HÉTFŐI HIRADÓ LEGFRISSEBB HIREI.

A közönséghez.

Lapunk a „Hétfői Híradó“ is részt vesz abban a küzdelemben, mely a városi képviselők megválasztásának érdekében folyik. Ha szükség kívánja, a héten külön kiadásban fogjuk a választás irányáról értesíteni a közönséget. *Hétfőn pedig, már a kora reggeli órákban, részletes tudósítással fogunk szolgálni a lefolyt választás eredményéről.*

Letartóztatták a vezérkar merénylőjét.

A tettes Hofrichter főhadnagy.

A vezérkar ellen elkövetett merénylet tettese kézrekerült. Kiderült, hogy a sötét orvlamadást katonaeMBER követte el. KatonaeMBER, akinek a rangja is megköveteli, hogy fokozottan legyen kényes a bátorságára és most megbizonyosodott róla, hogy gyáva alattomos módon tört kartársai életére. *Hofrichter* Adolfnak hívják a ciankális pirulák küldőjét és főhadnagy a linzi helyőrségben.

Beszélik róla, hogy beteges idegzetű ember, aki mániakusan törekedett az emelkedésre. A legsúlyosabb bűnhődés vár rá, ha csak beszámíthatatlannak nem minősítik.

Küzdelem a városatyai választásért. Még csak egy hét van hátra a választásig. A küzdelem minden vonalon folyik s mindenki igyekszik a maga kerületének jelöltjét mandátumhoz juttatni. — Az iparos egyetben tegnap délután gyűléseztek a II-ik ker. vál. polgárai. A gyűlésen hivatalos jelölteknek nevezték ki Havas Lázárt, Feszt Józsefet és Kisfaludy Árpádot, kiknek személyéhez a többség bizalma fűződik és így mandátumuk biztosra vehető. A IV-ik kerületben a két legkomolyabb iparosjelölt Domján P. és Adorján. — Domjánt a földészek támogatják nagy lelkesedéssel.

Pisztolypárbaj. Nagy feltűnést keltett a héten az a hír, amiről csak szűk, beavatott körökben suttogtak. A hír, mely megerősítést is nyert, arról szólt, hogy Kosbuth Árpád és Benedek László orvosnövendékek a múlt hét elején, egy incidensből kifolyólag, pisztolypárbajt vívtak a Posta-berekben. Sebesülés nem történt. A felek kibékültek.

Elveszett aranyóra, Gregon Anna tegnap bejelentette a rendőrségen, hogy a Farkas utcában elvesztette duplafedelű arany zsebóráját.

A H É T.

*

Elég már a butaságból.

A fővárosi lapok megírták, hogy a feministák egyesülete a fővároshoz és a közoktatásügyi miniszterhez memorandumot terjesztett be az iskolás gyermekek

becsületes törekvésében az egyesületet. Eltekintve attól, hogy a pedagógiai és szociálhigiéniai tudományok ezt az állásnemi felvilágosítása ügyében. Reméljük, hogy a polgármester támogatni fogja ezen pontot réges-régen meghaladták: Minden tudományos érv nélkül is könnyen érthető, hogy csak nagyon kevés szülőre lehetne a nevelés ezen fontos, nagy műveltséget, finom tapintatot és a gyermeklélek tüzetes ismeretét feltételező momentumát rábizni. Azokra a feminista nőkre, akik ezt a mozgalmat megindították — *talán*. De nem a mai leányiskolából kikerülő asszonyokra, a kik hajadonlétükre sincsenek felvilágosítva s csak *összedugott* fejjel beszélnek a nemi élet misztériumairól, de pornografikus, ugynevezett *pikáns* könyvekkel mérgezik meg egymás lelkét. Ha majd hajadonaink *nyíltan*, s nem a fehér lányszoba titkos zugában fogják olvashatni *Forelt* és *Zóla* Termékenységet, akkor már mi is bizni fogunk az anyákba. Ennyire vagyunk ma a magasabb társadalmi osztályok asszonyaival. De hogy bizzuk ezt a feladatot az alsóbb néposztályokból kikerülő gyermekek szülei, a kik közül sokan még abszolút műveletlenek s többen irástudatlanok? Csak a régi sötétség maradna meg, ha ezekben biznánk. Sőt mondhatjuk, mi még a mai *tanítókból* sem bizzunk eléggé, mert a mai oktatási rendszer mellett jelentékeny részük készültége nem áll a mai kultúra nivóján.

A levegő.

Dr. Kutassy Ágost, a bátor magyar aviatikus, valóban elrettentő indolenciával, majdnem rosszakarattal találkozik léptenyomon bizonyos előkelő köröknél. A lóversenyterén tervezte fölszállását. Ez a tér alkalmas arra, hogy a közönség azok után, hogy Blériot-val szemben már ugyszólván kiadta minden lelkesedését, most Kutassy repülésében is gyönyörködhessek. Csak természetes, hogy a budapesti közönség, amely már átesett az első magyarországi repülés izgató látványosságán, most másodízben és téli időben nem fog oly tömegesen kizarándokolni a Kőbányán tul levő hangárhoz, ki a rákosi katonai gyakorlóterre. De ép ilyen természetes volna az is, hogy Kutassy ügyét az előkelő körök előmozdítsák. Hisz ő az egyedüli magyar aviatikus, aki már repült. Ha voltak is kudarcai, rosszakaratu dolog, az uttörőket csupán a kudarcaik után ítélni meg. Hisz Blériot, Latham és mind a jeles aviatikusok egy sereg kudarcot jegyezhetek föl sikereik előtt és után. És most, miután Kutassy a vagyonát költötte arra, hogy Magyarország is képviselve legyen a nemzetek aviatikai versengésében, most csak annyit kért az illető előkelő köröktől, a Lovaregylettől hogy a lóversenyterén való felszállása, és kísérletezését engedélyezze. A Lovaregylet azonban Kutassy kérelmét elutasította. Ime a magyar Henri Deutsch de la Meurthók. Ha már nem pártolnak, hát legalább akadályoznak. Hisz ők a bérlői a lóversenyterének — és jogilag teljesen igazuk van. Csakhogy hol van itt a kultúra és a „noblesse oblige“?! Jó, hogy nem a pesti lóversenyterén van az Eiffel-torony, mert valószínűleg nálunk magyar embernek nem engednék meg az Eiffel-torony körülrepülését.

Halló!

„ERZSÉBET“

Halló!

gőz- és kádfürdő Kis-Szamos-u. 1. — Telefon: 393.

SZÍNHÁZ.

A hét ujdonsága.

Csütörtökön került bemutatása Pásztor József és Vincze Zsigmond operettje a *Tilos a csók*. Dacára, hogy a darab Pesten, a Királyszínházban sikert aratott, Kolozsvár műértő közönsége előtt nem érte el azt. A darab inkább a kánikulai szezon számára íródott, mikor a közönség be képes venni minden ócskaságot, izléstelenséget és komisz nyári viccet. Epen ezért a közönség már a második estén alig töltötte meg a színházatskár a direktor szeretetreméltóságának, hogy négy estén keresztül untatta Pásztor darabjával a színház publikumát. A szereplők közül igyekezettel és kitűnő hangulatban játszottak Rédei, Berki és Pajor. Tulzó groteskséggel alakított szerepében, izléstelenséget árult el Hetényi; Gáthi meg sehoggy sem tudott érvényesülni a neki osztott kis szerepben.

Sebestyén Kolozsvárt. Szenzációs színházi eseményben lesz része a hét végén a kolozsvári közönségnek. Sebestyén Géza, a kolozsvári színház volt kitűnő drámai művésze fog ugyanis nálunk vendégszerepelné. Sebestyén szombaton Molnár „Az ördög”-ébe és vasárnap este a Biborosban fog fellépni.

ZENE.

Puskás Ottilia.

Nem akarunk reklámot csinálni ebben a rovatban, de már csak hazafias szempontból is muszáj, hogy néhány szó említést tegyünk Kolozsvár legnépszerűbb és legmagyarabb cimbalom művésznőjéről, Puskás Ottiliáról. — Puskás Ottilia játékaról írni, a szűk kritikai vonalok közé szorítva — szinte lehetetlen. Az ő magyaros és meleg érzésekből fakadó zenetudását hallani kell, hogy fogalmat alkossunk magunknak arról, hogy miben rejlik a magyar népdal varázsa. Sirni, vigadni csak az igaz magyar cigány játéka mellett lehet. Puskás Ottilia pedig az Erdélyben híres Puskás-muzikusok véréből való s talán épen ezért van annyi látogatója a Debreceni Kávéháznak, hol Puskás Ottilia az ő kitűnő zenekarával minden este az igazi népdalt kultiválja.

Az Uránia Színházban (Wesselényi Miklós-utca 5. sz.) e hét érdekességét fogja emelni a budapesti Uránia M. Tud. színházban rendkívüli sikert ért ez évi saison első ujdonsága a *„Megölt országok”*. — Elragadó szépségéről nagy elismeréssel szólt az egész fővárosi sajtó. E nagysikerű ujdonságot városunk szülötte: *ifj. Hegedűs Sándor* írta, akinek neve külföldön is ismeretes nagytudásu munkái révén és nem egyszer szerzett babért a magyar irodalomnak. A *„Megölt országok”* e heti bemutatója iránt folyton nő a közönség érdeklődése azért is, mert az Igazgatóságának sikerült e darab felolvasására megnyerni az unitárius főgimnázium nagytudásu tanárát: dr. *Kiss Ernőt*. A decz. 2-dikán megtartandó ezen rendkívül tanulságos előadásra a jegyeket már a mai naptól, minden elővételi ár nélkül, a napi előadások idejében lehet előjegyezni. — Az előadás napján (dec. 2.) este 6-8-ig nagy mozgólénykép előadás lesz új sorozattal, 8 órakor pedig kezdetét veszi a *„Megölt országok”* előadása, a melyre a jegyek délelőtt 9 órától válthatók ki. — Ez lesz a 33. tudományos előadása Kolozsvárt a budapesti Uránia tud. színháznak, a mely alkalommal bizonyára szép és előkelő közönséget fog vonzani.

Uránia Színház.

A budapesti Uránia tud. színház színpada.
Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 5. sz.

December 2-án a budapesti tud.
Uránia színház vendégjátékával.

Itt először

Megölt országok

Irta: ifj. Hegedűs Sándor, Kolozsvár
szülöttje.

Felolvassa **Dr. Kiss Ernő**
unitárius gimnáziumi tanár ur.

Műsor nov. 27., 28. és 29.-én:

Beatrice Cenci

Mont Bianco
Az áldatlan osalád
Bészeges álma
Jephtahs leánya
A Modern tánc
Egy műsoron kívüli szám

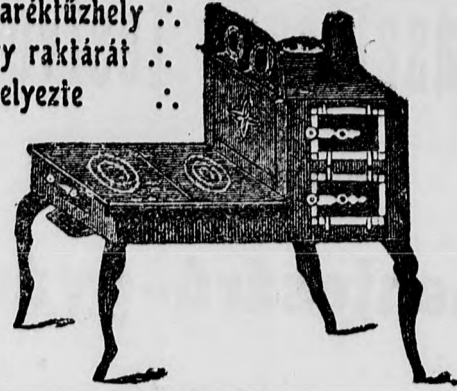
Itt először

Pali, mint majomember.

Előadás 6-tól 10 óráig. Állandó bemenet.

Gergely András

takaréktűzhely ::
nagy raktárát ::
áthelyezte ::

Kolozsvár, Óvár, Mátyás kir.-u. 2. alá.
Javitásokat elfogad.
Megrendeléseket vidékre is pontosan eszközöl.

„Európa”-kávéház

Mátyás király-tér 22. sz.

Elsőrendű helyiség.
Ujjonnan átalakítva és
magnagyobbítva. He-
tenként kétszer ka-
tonazene, háromszor
Puskás Béla zenekara
játsszik. Hideg buffet.
Szombaton este tom-
bola-estély.

Breiner H. József, kávé.

===

A

===

Hétfői Hiradó

hirdetéseket a legjutá-
nyosabb árban vállal.

===

A

===

Hétfői Hiradó

vidékre való szétkül-
dése is be van vezetve.

Lászlóczy Testvérek

villanyerőre berendezett

hentesárú-gyára.

Füzlet:

Kolozsvár, Mátyás király-tér.

Ajánljuk hentesárúinkat úgy nagyban, mint kicsinyben.

Telefon: 149.

Üzlet: 227.

Kérjük mindenütt a legnagyobb gyártmányt, a „Nyil“, „Sorompó“, „Unicum“ szivarkahüvelyt. Gyártja a Szivarkahüvely-gyár Kolozsvárt.

Ribner és Társa

KOLOZSVÁR,
MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR 3.

Telefon-szám: 584.

Villamos berendezések, csillárok, motorok, izzólámpák stb.

ÚJ ÜZLET!

Bauch Ernő-nél

KOLOZSVÁRT,

a Wesselényi Miklós-utcában kaphatók:

csipke, szalag, bársony, selyem, férfi divat-cikkek igen olcsó áron.

Rajongók.

21 novella. — Irta:
LONGI A. ISTVÁN

Kapható minden könyvkereskedésben és a „Hétfői Híradó“ szerkesztőségében, Deák Ferenc-utca 4. sz.

Ára 2 korona.

Tomán Béla szobafestő és mázoló

Telefon: 629. sz. Kolozsvár, Szappan-utca 2. sz. Telefon: 629. sz.

Szabó Jenő

női divatárú üzlete

Kolozsvárt,

Wesselényi Miklós-utca 5.

Megnyílt a

Keresztes-

Kávéház!!

Szentegyház-utca 5. sz. (Státus-palota), hol kitűnő ételek és italokban pontos kiszolgálás. Reggeli abonánsok elfogadtnak. Zenekedvelők részére külön szobában díjtalan zongora és cimbalom áll. Becses pártfogást kér tisztelettel: Keresztes József, kávé.

„KIS PIPA“

vendéglő,

Kolozsvárt, az Óvárban.

! Kitűnő ételek és házilag kezelt tiszta **BOROK.** !
Pontos kiszolgálás. — A t. közönség párfogását kéri

Márton Vilmos,

a „Kis Pipa“ vendéglőse.

Poloska-irtásra

»Gloria« poloska-irtó folyadék (igen erős hatású és nem maró) a legmegbízhatóbb poloska- és rovar-irtó szer, mely felülmúlja az összes eddig létező szereket

70 fill. és 1 koronás üvegekben.

Fogápoló szerek
Haj-, ruha- és fogkefék
Illatszerek
Piperecikkek
Szappanok
Szivacsok
Dísz- és hajfésűk
Körömápoló szerek.

„Központi Drogéria“

Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 18. szám alatt, a főposta mellett.

Aki jó bőrát akar venni és a pénzt nem akarja kidobni, az vásároljon erszényeket, női kiegészítőket és bármilyen bőrát csakis

Klasszovitt Györgynél

Kolozsvárt, az Unió-utcában, hol minden megrendelés szerint készíttetik.

Uj szabó üzlet!

Van szerencsénk értesíteni a közönséget, hogy Kolozsvárt, Unió-utca 3-5. szám alatt

modern uri szabó-üzletet

nyitottunk. Raktárunkat kizárólag valódi hazai, angol, francia és skót kelmékkel szereltük fel és a fősúlyt az elsőrendű szabás és kivitelre helyezzük. Tisztelettel

Farkas és Korondi

Kolozsvárt, Unió-utca 3-5. szám.

Károlyi Sándor

cukrászata Kolozsvárt, Unió-u. 14.

Ajánlja sütemény és bonbon különlegességeit.

Egyetemi polgárok állandó találkozó helye a

GRAND-KÁVÉHÁZ.

Hetenként kétszer elsőrendű cigányzene. — Kitűnő karambol-asztalok. — Izletes színházi vacsora.

REGGELI-ELŐFIZETÉS.

Összes bel- és külföldi lapok.

Erdély legnagyobb illatszertára

Burger Frigyes Utóda

Littke Sörinc

pezsgőgyáros, drogeria, vegyszer és illatszertára Kolozsvárt,

Mátyás király-tér 32. szám.

A „LITTKÉ“ pezsgőgyár erdélyrészi főraktára.

Erdély legnagyobb drogériája.

Erdélyi Bank és Takarékpénztár

Kolozsváron, Részvénytársaság Mátyás kir.-tér 32.

A bank elfogad betéteket

takarékpénztári könyvekre, folyó számlákra, azokat felmondás nélkül visszafizeti.

Leszámitol váltókat, utalványokat,

járadékokat, checkeket, kisorsolt értékeket stb.

Értékpapirokat és idegen pénznemeket

elad és vásárol, előlegeket ad értékpapírokra, folyószámlán és előre meghatározott időre.

Díjmentesen bevált szelvényeket

és elvállalja a sorsjegyek revízióját.

Kibocsát utalványokat, checkeket,

hitelleveleket bármely külföldi piacra.

Rendelkezésre tart felek saját zárai alatt

tűz- és betörésmentes páncélszekrényeket. (Safe deposits.)

Nagyobb ládába csomagolt és a fél pecsétjével ellátott ezüst- vagy aranyneműek, vagy más értéktárgyak külön célra berendezett tűz- és betörésmentes szobában őriztetnek.

Üzleti órák: délelőtt 9-től fél 1-ig, délután 3-5-ig.

Az

Általános Bank és Takarékpénztár

Részvénytársaság

Mátyás király-tér 15., Plébánia-épület.

Betétek után

teljes **5%** kamatot fizet

és a betét kamat-adót is

sajátjából fedezi.

Képkerekek
a legszebb kivitelben

SOMLYAI-NÁL

Kolozsvárt,
Kossuth Lajos-utca 4. sz. a.
készülnek.

Telefon: 818. Telefon: 818.
Kérjük a címre ügyelni!

Legelősebb bevásárlási forrás!

Sétabot és esernyő
raktár

a „Botkirály”-hoz
Kolozsvár, Jókai-utca 2.

Esernyőket áthúzó és
javító gyári árban!

Hirdetéseket
jutányos árban vállalunk.

Telefon szám 364.

Kalap-Király

kalap és uri-divat
különlegességek áruháza
Kolozsvár, Fötér.

Kávéház megnyitás.

Van szerencsém a t. c. közönséget
ezuton értesíteni, hogy az

Óvárban, Mátyás király-utca 4. sz.

alatti kávéházat megvettem és azt a
tovább fogom vezetni. — Szíves pártfogását
tisztelettel kéri:

Varga Márton,

Mátyás-étterem és a Royal-kávéház tulajdonosa

B. Bakk Sándor

lakatos-mester

Kolozsvár, Malom-utca 16. sz. alatt.

Elvállal

minden e szakmába vágó munkát.

Vidéki megrendeléseket is elfogad.

Kapcza Imre

MŰLAKATOS

lakását és műhelyét áthelyezte

Kolozsvár,

Malom-u. 10. sz. a.

Kass Antal

aranyozó és képkereket készítő.

Készít mindenféle képkereket a
legjutányosabb árban Kolozsvárt,

Deák Ferenc-utca 9 sz. alatt.

A karácsonyi ünnepekre különféle
rámákból nagy készlet áll a n. é.
közönség rendelkezésére.

Legjobb minőségű mészáros-
és hentes-árúk kaphatók

Butyka Ferenc

mészáros-
és hentes-árú üzletében

Kolozsvárt, Monostori-út 2. sz. a.

Telefon-szám: 570.

Új fűszer és csemegekereskedés.

A legjobb és legelősebb fűszer és
csemege bevásárlási forrás:

Stern József utódánál

Kolozsvárt,

Wesselényi Miklós-utca 12. sz.

Új fűszer és csemegekereskedés.

Kizárólagos
raktár a
hires

KOBRAK

cipőkből:

Dukesz Sándor

cipőnagyraktárában, Unió-utca 2. sz.